

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013

Gemeinsam mehr erreichen. Společně dosáhneme více.

SPOLEČNÁ PRAVIDLA ZPŮSOBILOSTI

Programu EÚS Rakousko - Česká republika 2007-2013

CCI Nr. 2007 CB1 63 PO 002

verze schválená Monitorovacím výborem dne 25. května 2011

SPOLEČNÁ PRAVIDLA ZPŮSOBILOSTI

Verze schválená Monitorovacím výborem dne 25. května 2011

1. Právní základ

1.1 Obecná právní Nařízení EU

- (a) Předpisy rozpočtového práva EU, jestliže jsou přímo použitelné pro evropské Strukturální fondy („sdílené řízení“ mezi Komisí a členskými státy);
- (b) Nařízení pro Strukturální fondy v současném programovém období;

Nařízením Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti,

Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj

Nařízením Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj.

- #### 1.2 Pravidla specifická pro Program, která platí pro projektové partnery (žadatele) z účastníků se členskými státy v Programu EÚS Rakousko – Česká republika 2007-2013.

1.3 Národní nařízení

1.3.1 Pro rakouské žadatele:

Pro projekty, jejichž územní dopad¹ náleží spolkovým zemím Dolní Rakousko a Vídeň, platí – pokud není jasně definováno ve vyšších ustanoveních uvedených v kap. 1.4 – „Obecná pravidla pro způsobilost výdajů kofinancovaných z fondu ERDF v Rakousku pro nadnárodní a síťové programy Cíle Evropská územní spolupráce“ dle čl. 7 Dohody mezi spolkovou republikou a spolkovými zeměmi dle čl. 15a Spolkové ústavy (Spolkový věstník č.60/2008).

Pro projekty, jejichž územní dopad¹ náleží spolkové zemi Horní Rakousko, platí – pokud není jasně definováno ve vyšších ustanoveních uvedených v kap. 1.4 – „Společná pravidla pro způsobilost výdajů v rámci programu Cíl Evropská územní spolupráce Německo/Bavorsko – Rakousko 2007-2013“.

Pokud nenabízí žádný z výše zmíněných předpisů dostatečné vysvětlení, pak platí pro spolkovou zemi relevantní „Obecná směrnice pro podporu projektů“ včetně svých prováděcích nařízeních.

Před podáním žádosti je doporučována konzultace s Regionálními subjekty v příslušné spolkové zemi.

1.3.2 Pro české žadatele:

Za účelem vysvětlení ustanovení o způsobilých výdajích, která jsou uvedena ve výše zmíněných nařízeních, vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR dokument „Metodická příručka způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2007-2013“, dále jen „Metodická příručka ZV“. Její aktuální znění naleznete na <http://www.strukturalni-fondy.cz/rps/pravidla-zpusobilosti-vydaju-pro-obdobi-2007-2013>. Metodická příručka ZV představuje podpůrný a výkladový materiál, který má doporučující charakter a jehož cílem je pomoci orientovat se v problematice způsobilých výdajů. Součástí Metodické příručky ZV je kapitola 2 – Pravidla způsobilých výdajů, která je závazná jak pro partnery, tak pro poskytovatele pomoci.

¹ Dopad projektu je určen také kompetencí k provádění kontroly (dle čl. 16 ERDF-Nařízení) spolkovou zemí (viz také čl. 7(1) Spolkového věstníku č. 60/2008)

Národní orgán programu, kterým je Odbor evropské územní spolupráce MMR ČR s ohledem na specifika operačního programu dále rozhodl v některých případech podrobněji pravidla způsobilých výdajů upravit, resp. provést jejich zpřísnění - viz níže kap. 2 a 3 – Všeobecné zásady a Seznam nezpůsobilých výdajů Tato pravidla jsou pro partnery závazná.

V ostatních otázkách neupravených v těchto Pravidlech jsou pro české partnery závazná pravidla uvedená v části 2 Metodické příručky ZV s respektováním jejich dalších výkladových částí.

Národní orgán (NO) Programu doporučuje všem českým žadatelům seznámit se před vlastním předložením projektové žádosti jak s Metodickou příručkou ZV, tak i s níže uvedenými ustanoveními.

1.4 Užití

Uvedené právní předpisy je třeba používat v platném znění, jednotlivé novelizace zde nebudou uváděny. Při určování způsobilosti výdajů je dále nutno respektovat další související právní předpisy ES a stejně tak národní předpisy v platném znění.

Při případných nejasnostech ovšem platí 1. právní ustanovení EU (primárně Nařízení EU, poté nařízení Operačního programu, poté Společná pravidla způsobilosti týkající se Programu, poté případná ustanovení ve Smlouvě o poskytnutí prostředků ERDF, specifická pro projekt), 2. národní a regionální nařízení stanovená v kapitole 1.3.

Pravidla platí pro všechny prioritní osy podporované z programu, není-li níže uvedeno jinak. Způsobilost vynaložených výdajů při realizaci projektu bude posuzována individuálně tak, aby byl způsobilý výdaj vynaložen v souvislosti s dosažením cíle projektu, který je v souladu s cíli dané prioritní osy. Během hodnocení a kontroly projektu bude ověřováno, zda plánované výdaje projektu uvedené v rozpočtu projektové žádosti jsou způsobilé k financování ze SF a zda jsou mimo jiné přiměřené a stanoveny v souladu s principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti.

Způsobilost uskutečněných výdajů bude kontrolována ze strany příslušných Kontrolorů (dle čl. 16) (v České republice Centrem pro regionální rozvoj (CRR) ČR, v Rakousku kontrolními místy v jednotlivých zemích) v průběhu realizace projektu na základě předložené Finanční zprávy a s ní souvisejícími doklady a dokumentací. V této souvislosti může dojít k přehodnocení způsobilosti jednotlivých výdajů oproti předložené projektové žádosti. Na výdaje uvedené v projektové žádosti a

odsouhlasené Monitorovacím výborem nevzniká automaticky nárok. Rozhodující je posouzení Kontrolorů (dle čl. 16) (v České republice z CRR ČR, v Rakousku kontrolními místy jednotlivých zemí) při vlastní realizaci projektu a při potvrzování legality a řádnosti uskutečněných výdajů.

Výdaje, které nejsou v souladu se zásadami a pravidly pro způsobilost výdajů stanovenými v tomto dokumentu nebo výdaje vzniklé v průběhu realizace projektu, které mají charakter způsobilých výdajů, avšak jsou nad rámec rozpočtových výdajů projektu uvedených v smlouvě (vícenáklady), je partner povinen hradit ze svých zdrojů. V případě výskytu výdajů, které nebylo možno objektivně předem odhadnout při přípravě projektové žádosti, může o navýšení prostředků rozhodnout, na základě předložené žádosti Vedoucího partnera, pouze Monitorovací výbor.

2. Všeobecné zásady

Výdaje jsou způsobilé, pokud:

- bylo o podpoře rozhodnuto dle programově specifických procedur výběru a schválení žádosti
- byly sjednány podmínky a podklady pro podporu mezi Řídicím orgánem a žadatelem
- jsou v souladu s evropskou a národní legislativou
- vznikly skutečně u Vedoucího partnera nebo jeho projektových partnerů jmenovaných ve smlouvě a byly jimi uhrazeny (s výjimkou Fondu malých projektů) a mohou být prokázány originálními fakturami či jinými rovnocennými účetními doklady
- jsou v přímém vztahu k projektu, jsou nezbytné pro jeho realizaci a byly plánovány při schvalování Monitorovacím výborem
- je respektována zásada hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti (ve smyslu čl. 27 Nařízení Rady (ES), č. 1605/2002), výdaje jsou tedy způsobilé jen tehdy, jsou-li svým způsobem a svou výší přiměřené (tj. musí odpovídat cenám v místě a čase obvyklým) k dosažení cíle podpory, jenž je stanoven v Operačním programu.

2.1 Časová způsobilost výdajů

Všeobecně platí, že musí výdaje vztahené k Programu vzniknout a být zaplacený po 1. lednu 2007 a před 31. březnem 2015.

Poslední termín způsobilosti výdajů je pro každý projekt stanoven datem ukončení realizace projektu a datem předložení Finanční zprávy. Aby byl daný výdaj způsobilý, musí náklady včetně plnění

prokazatelně nastat² nejpozději v den ukončení realizace u projektového/Vedoucího partnera a musí být do předložení závěrečné Finanční zprávy prokazatelně uhrazeny³. Tyto termíny jsou stanoveny ve Smlouvě o poskytnutí prostředků ERDF. Obecně nemůže být začátek způsobilosti výdajů na realizaci projektu uznán před registrací žádosti.

1. Výdaje na přípravu žádosti

- (a) výdaje vzniklé před registrací projektu Společným technickým sekretariátem. Datum zdanitelného plnění (popř. datum vystavení účetního dokladu včetně data předání) u těchto výdajů předchází datu registrace projektové žádosti do informačního systému. O registraci je informován Vedoucí partner dopisem z JTS. Tyto výdaje mohou vzniknout nejdříve 1.1.2007. Jejich výše může dosahovat max. 5 % celkových způsobilých výdajů projektu za každého partnera. Tyto výdaje musí mít zejména charakter přípravných výdajů⁴. V rámci Fondu malých projektů se způsobilost přípravných výdajů řídí také dle tohoto bodu, nestanoví-li Příručka pro správce Fondu jinak.
- (b) výdaje, které svou povahou odpovídají přípravným výdajům (např. výdaje spojené s vypsáním veřejné zakázky), mohou vzniknout také až po datu registrace projektové žádosti. Tyto výdaje pak nejsou chápány jako výdaje přípravné (tzn. nejsou začleněny do 5% uvedených v bodě a)), ale je třeba je zařadit dle věcného hlediska do zbývajících položek rozpočtu.
- (c) Pokud plánované způsobilé výdaje nedosáhnou při ukončení projektu své celkové výše uvedené v projektové žádosti, pak jsou případné přípravné výdaje upraveny dle skutečných celkových výdajů.

2. Výdaje vzniklé po registraci projektu Společným technickým sekretariátem

Tyto výdaje mohou vzniknout až po datu registrace JTS, což nastává po kontrole formálních náležitostí a po kontrole přijatelnosti. Závazné je datum uvedené ve Smlouvě o poskytnutí prostředků z ERDF jako začátek fyzické realizace projektu.

3. Výše uvedené rozlišení způsobilosti výdajů z časového hlediska se netýká projektů Technické pomoci, kde velikost ani charakter výdajů nejsou před datem registrace projektu do informačního

² Tzn. buď datum vystavení účetního dokladu nebo datum uskutečnění zdanitelného plnění včetně data převzetí prací, dodávek nebo služeb.

³ Obdobně se postupuje při posuzování výdaje vzniklého před registrací projektu a při zařazení výdaje do Finanční zprávy v průběhu realizace projektu.

⁴ Jedná se o výdaje spojené s přípravou projektové žádosti včetně povinných příloh žádosti a dalších dokumentací, která je nezbytná pro předložení projektové žádosti např. dokumentace pro stavební řízení, podkladové studie k žádosti o podporu, dokumentace EIA, náklady na výběrové řízení na dodavatele (a to i v případech, že dodávky souvisí s realizací projektu), cestovné k partnerovi v době přípravy a konzultace projektu apod. V rámci těchto 5% přípravných výdajů nelze uplatnit žádné výdaje na vybavení nebo majetek.

systému limitovány za podmínky, že Monitorovací výbor programu takovýto projekt na svém zasedání schválí.

2.2 Podporované území

Jako obecné pravidlo platí, že musí způsobilé výdaje vzniknout v programovém území, jak je definováno v OP (kapitola 1.2). V regionech Mostviertel-Eisenwurzen, St. Pölten, Linz-Wels, Innviertel a Steyr-Kirchdorf jsou výdaje ve smyslu čl. 21 (1) Nařízení ES 1080/2006 o ERDF způsobilé pouze do výše 20% celkových prostředků Programu.

Projektoví partneři jsou povinni blíže specifikovat výdaje vzniklé v těchto regionech. Toto může být učiněno přiřazením faktur k aktivitám ve vztahu k regionům nebo užitím určité metody výpočtu. V tom případě musí být metoda výpočtu dostatečně vysvětlena.

Pouze partneři se sídlem v Rakousku nebo České republice jsou oprávněni obdržet v tomto Programu prostředky z ERDF.

2.3 Veřejné zakázky

Kdykoliv jsou v rámci projektu zakoupeny služby, zboží, materiály na vybavení atd., musí být aplikována evropská i relevantní národní pravidla pro vyhlášení veřejných zakázek a také interní směrnice partnera zodpovědného za subkontrakt. Přitom se nečiní rozdíl pro veřejné nebo soukromé partnery.

Základní principy při výběru veřejných zakázek (transparentnost, nediskriminace, rovné příležitosti a volná soutěž) musí být uplatňovány i pod limity veřejných zakázek, stanovenými příslušným zákonem. V případě, že ustanovení pro vyhlášení veřejných zakázek není přímo použitelné na určité plnění, musí být zaručeno, že výdaje respektují obvyklé tržní hodnoty a princip účelnosti výdajů. Proto musí všichni účastníci se partneři (veřejní i soukromí) zajistit účelnost výdajů (v případě nákupu služeb, zboží či práce s očekávanou cenou pod nejnižší mezní hranice pro veřejné zakázky dané evropským nebo národním zákonodárstvím).

Partneři v Rakousku si musí opatřit srovnávací nabídky a doložit jejich dokumentaci, pokud zakázka nedosahuje relevantních mezních hodnot pro zadávání veřejných zakázek.

Partneři z České republiky musí postupovat u zakázek, při jejichž zadávání není nutné postupovat dle zákona č. 137/2006 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v souladu s ustanoveními definovanými v dokumentu Pokyny pro české příjemce a s relevantními přílohami uvedenými v tomto dokumentu, který je plně v souladu s Usnesením vlády ČR č. 48 ze dne 12. ledna 2009. U zakázek, na které se vztahují limity uvedené v zákoně č. 137/2006 Sb., pak podle tohoto zákona.

V každém případě musí být dostatečně dokumentován postup výběru pro udělení veřejné zakázky. Dokumenty, jako výzvy, podklady pro vypsání veřejné zakázky, nabídky, předběžné rozpočty, formuláře žádostí, smlouvy, musí být k dispozici pro finanční kontrolu a účely kontroly.

Projektoví partneři nesmí být angažováni jako externí experti nebo dodavatelé/subdodavatelé.

2.4 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty není způsobilým výdajem, pokud není skutečně a definitivně partnerem uhrazena. Daň z přidané hodnoty, pokud má na ni partner nárok v rámci svého daňového přiznání, ale není partnerem odečtena, nemůže být v žádném případě uznána jako způsobilý výdaj.

Daň z přidané hodnoty může být způsobilým výdajem pouze za předpokladu, že způsobilým výdajem je rovněž plnění, ke kterému se daň vztahuje. Pokud je dané plnění způsobilým výdajem pouze z části, je způsobilým výdajem rovněž pouze alikvotní část DPH vztahující se k tomuto plnění - více viz kap. 3.2.6.2 „DPH“ aktuální verze Metodické příručky ZV.

V případě, kdy je partner plátcem DPH a DPH u způsobilého výdaje podléhá krácení nároku na odpočet koeficientem dle § 76 zákona č. 235/2004Sb., o DPH (tzv. krácená plnění), je způsobilým výdajem pouze alikvotní část DPH, na kterou si prokazatelně nemůže partner nárokovat ve svém daňovém přiznání odpočet – tj. pouze ta část DPH, která je vyčíslena na základě tzv. vypořádacího koeficientu odpočtu. Zbýlá část DPH, kterou nelze vyčíslit na základě vypořádacího koeficientu odpočtu je při ověřování Finanční zprávy Kontrolorem posuzována v plné výši jako nezpůsobilý výdaj. Kontrolor v tomto případě uzná pouze základ daně (tj. bez DPH) a DPH uzná jako způsobilý výdaj v době, kdy je pro výpočet nároku na její odpočet již znám skutečný vypořádací koeficient.

Pokud bude pro určitou část DPH partnerovi znám vypořádací koeficient později, než je termín pro předložení závěrečné Finanční zprávy, není možné tuto část DPH uznat jako způsobilý výdaj.

Krátit nárok na odpočet zálohovým koeficientem je nepřipustné.

2.5 Příjmy

Postup pro projekty vytvářející příjmy upravuje článek 55 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. Podrobná metodika rozpracovávající tento článek je pak popsána v dokumentu „Guidance note on article 55 for ERDF and CF of Council regulation (EC) No 1083/2006: Revenue-generating project“ (dále jen „informační nota COCOF“)⁵.

Definice

⁵ Pro Rakousko viz také: „Směrnice pro metodický postup v případě podpory projektů vytvářejících příjmy při zohlednění č. 55 Nařízení (ES) 1083/2006 (programové období 2007-2013)“.

Dle čl. 55 se za projekt vytvářející příjem považuje „jakákoli operace zahrnující investici do infrastruktury, za jejíž používání se účtují poplatky hrazené přímo uživateli, nebo jakákoli operace zahrnující prodej nebo pronájem pozemků či budov nebo jakékoli jiné poskytování služeb za úplatu“. Z této definice vyplývá, že nelze problematiku příjmů omezit pouze na některé typy projektů.

Typy příjmů

Mezi **příjmy, které spadají pod aplikaci čl. 55**, patří: poplatky hrazené uživateli (účastnické poplatky za školení, vstupné), příjmy z prodeje a pronájmu (např. prodej brožur, knih, pronájem prostor, jež byly financovány z poskytnuté dotace), příjmy za poskytované služby. Pod působnost čl. 55 spadají také úspory, které vznikají v důsledku realizace projektu u vlastních provozních nákladů v případě, že nejsou poníženy provozní dotace ve stejné výši.

Pod působnost čl. 55 naopak nespádají příjmy, jejichž vznik není přímo důsledkem realizace projektu a využívání jeho výstupů (např. sponzorské příspěvky, příjmy z prodeje materiálu, který vznikl v souvislosti s realizací projektu apod.). Tyto prostředky je třeba zohlednit jako vlastní zdroje financování⁶.

Působnost čl. 55 neplatí také v následujících případech:

- pro projekty, jež podléhají pravidlům o veřejné podpoře,
- pro projekty, u kterých je vytvořený příjem nižší, než jsou provozní náklady, tzn., že čistý příjem (rozdíl mezi příjmy a provozními náklady) je záporný,
- pro projekty s celkovými náklady do 1 milionu EUR – v tomto případě je možné použít čistý příjem jako vlastní spolufinancování projektu (viz níže)⁷.

Z toho důvodu jsou dále v textu řešeny pouze ty projekty, které nezakládají státní podporu a současně vytváří čistý příjem. Tyto projekty jsou rozděleny do 2 základních kategorií dle velikosti celkových výdajů projektu:

1) projekty do 1 milionu EUR

2) projekty nad 1 milion EUR

1.) Projekty s celkovými náklady do 1 milionu EUR

U těchto projektů **je možné použít příjmy jako zdroj vlastních prostředků pro financování příjemcem** (vedoucím/projektovým partnerem). Předpokladem je uvedení příjmů v Čestném prohlášení partnera a doložení podrobné reálné kalkulace odhadovaných příjmů. Pokud skutečné příjmy překračují výši vlastního spolufinancování příjemce, snižuje se celková částka dotace o částku,

⁶ Zde platí stejný postup jako pro projekty vytvářející příjmy s celkovými náklady do 1 mil. EUR (viz níže).

⁷ Toto pravidlo může být aplikováno pouze u projektů, které byly schváleny po 1. dubnu 2010.

o kterou příjmy spolufinancování příjemce překračují. Tímto způsobem je zajištěno, že nedojde k přeřinancování projektu. Pokud by měly být příjmy nižší, než bylo očekáváno, musí partner projektu zajistit financování vlastních prostředků z jiných zdrojů.

U projektů s celkovými náklady do 1 mil. EUR jsou rozlišovány dva druhy příjmů dle okamžiku jejich vzniku:

⇒ příjmy, které vzniknou v průběhu realizace projektu – společně s projektovou žádostí předloží žadatel kalkulaci očekávaných příjmů. V případě, že je vypočtená hodnota vyšší než vlastní spolufinancování žadatele, sníží se dotace z ERDF a z českého státního rozpočtu, popř. národní kofinancování na rakouské straně o částku, která vlastní spolufinancování překračuje.

Při předkládání monitorovacích zpráv v průběhu realizace projektu pak příjemce musí vykazovat reálně dosažené příjmy - v této fázi se dosažené příjmy ještě nepromítnou do základu pro výpočet dotace. Teprve při předložení závěrečné zprávy se reálně dosažené příjmy sečtou za celé období realizace projektu. V případě, že budou příjmy vyšší než podíl vlastního spolufinancování příjemce, dojde ke snížení základu pro výpočet dotace, a to o částku, o kterou příjmy vlastní spolufinancování překročily.

⇒ příjmy, které vzniknou po skončení realizace projektu – společně s projektovou žádostí předloží žadatel kalkulaci očekávaných příjmů a provozních nákladů, které budou vznikat po ukončení realizace projektu v průběhu stanoveného referenčního období⁸. Tyto údaje zadá do tabulky pro výpočet čistého příjmu. V tabulce budou částky převedeny metodou diskontování na současnou hodnotu. Vypočtený čistý příjem (tj. rozdíl mezi diskontovanými příjmy a diskontovanými provozními náklady za celé referenční období) bude následně zohledněn při stanovení výše dotace. Pokud jeho výše překračuje výši vlastního spolufinancování žadatele, sníží se dotace z ERDF a z českého státního rozpočtu, popř. národní kofinancování na rakouské straně o částku, která vlastní spolufinancování překračuje.

Kalkulace očekávaných příjmů a provozních nákladů, jak je výše popsána, musí být zpracována dostatečně podrobně a jednotlivé vstupní hodnoty musí být okomentovány tak, aby subjektu kontrolujícímu projektovou žádost poskytovala dostatečné ujištění o tom, že se jedná o realistický odhad. Za splnění tohoto předpokladu není nutné v průběhu další realizace projektu ani při jeho skončení provádět novou kalkulaci. Pokud se v daném referenčním

⁸ Referenční období začíná běžet okamžikem zahájení realizace projektu a představuje ekonomickou životnost projektu, tzn. dobu, po kterou budou výstupy projektu ekonomicky využívány. U projektů, které zahrnují investici do infrastruktury nebo zařízení, se použije pro výpočet čistého příjmu referenční období uvedené v tabulce dále v textu. U ostatních projektů (např. prodej publikací, provozování internetových stránek) určí příjemce sám délku referenčního období a zvolené referenční období řádně odůvodní.

období vyskytnou odchylky od plánované kalkulace, je nutné předložit upravený výpočet příjmů. V průběhu doby udržitelnosti také nemusí být příjmy, které vzniknou po skončení realizace projektu, nadále monitorovány.

V případě, že u projektu vzniknou příjmy jak v průběhu realizace, tak po jeho ukončení, bude celkový příjem, který je nutné zohlednit při stanovování výše dotace, vypočítán sečtením obou těchto částek.

2.) Projekty s celkovými náklady nad 1 milion EUR

U projektů s celkovými náklady nad 1 milion EUR **není možné použít příjmy jako zdroj vlastních prostředků pro financování příjemcem** (vedoucím/projektovým partnerem). V tomto případě příjmy snižují maximální výši podpory.

Postup pro zohlednění příjmů závisí na tom, zda je možné provést předem objektivní odhad příjmů nebo ne. Možnost provést objektivní odhad přitom závisí na 2 základních faktorech:

- cenová politika (tj. výše poplatků, nájemného, cena služeb, zboží apod.)
- očekávaná poptávka

Zatímco při vytváření cen se neočekává žádný problém (každý příjemce při plánování projektu má představu, jak vysoké bude vstupné/účastnické poplatky, za jakou cenu bude prodávat brožuru/knihu, kolik budou stát poskytované služby), problematičtější je objektivní odhad očekávané poptávky. Zde je nutné vycházet z dostupných informací o poptávce po aktivitách stejného nebo obdobného charakteru. Za tímto účelem je možné provést průzkum trhu nebo využít zkušeností (vlastních i zkušeností jiných subjektů) s realizací obdobných aktivit.

Dle informační nóty COCOF by měly být případy, kdy není možné provést objektivní odhad příjmů spíše výjimkou, a to zejména u takových aktivit, které mají inovativní charakter, tj. doposud nebyla obdobná aktivita prováděna a nelze tudíž vůbec odhadovat poptávku (poptávka bude tvořena nabídkou).

a. Příjmy je možné objektivně odhadnout předem (čl. 55 odst. 2)

V případech, kde je možné příjmy objektivně odhadnout předem, je nutné při podání projektové žádosti předložit jejich výpočet. V závislosti na charakteru projektu se příjmy zohledňují následovně:

▪ **infrastrukturní projekty⁹**

V těchto případech jsou příjmy sledovány nejen po dobu realizace projektu, ale také během referenčního období, které vyjadřuje ekonomickou životnost a začíná běžet okamžikem zahájení realizace projektu (přehled referenčních období pro jednotlivá odvětví viz tabulka č. 1 níže). Příjemce při předkládání projektové žádosti provede výpočet tzv. finanční mezery, která vyjadřuje, jak velká část výdajů projektu nebude pokryta čistým příjmem vytvořeným projektem. Pro kalkulaci je třeba vyplnit tabulku pro výpočet finanční mezery. Vynásobením způsobilých výdajů projektu výší finanční mezery vzniká základ pro stanovení maximální výše podpory z ERDF.

Na konci realizace projektu provede příjemce přepočtení finanční mezery na základě aktualizovaných údajů (informace o příjmech a výdajích v době realizace budou založeny na skutečných hodnotách, informace o příjmech a provozních výdajích během referenčního období budou aktualizovány). V případě, že dojde k poklesu finanční mezery a tento pokles není způsoben vnějšími faktory (např. kvůli cenové inflaci, nepředpokládanému vývoji poptávky – poptávka byla vyšší, než se původně předpokládalo, přestože její odhad učiněný při přípravě projektové žádosti byl založen na spolehlivých údajích), bude nutné snížit také výši podpory z ERDF.

▪ **ostatní projekty**

V těchto případech jsou čisté příjmy zcela nebo částečně odečteny v závislosti na tom, zda byly zcela nebo částečně vytvořeny kofinancovaným projektem. Příjemce při předkládání projektové žádosti provede kalkulaci příjmů pomocí tabulky pro výpočet čistého příjmu. Základ pro stanovení výše podpory z ERDF je rozdíl mezi způsobilými výdaji projektu a touto částí příjmů, která se vztahuje ke způsobilým výdajům projektu.

Během doby realizace projektu podávají partneři zprávu o skutečné výši jejich příjmů, které jsou odečteny ze způsobilých výdajů. Pokud může být skutečná výše příjmů zjištěna teprve až po ukončení projektu, pak k tomu musí být přiložen realistický odhad. Pokud jsou příjmy vyšší, než bylo uvedeno v projektové žádosti, bude příspěvek z veřejných zdrojů snížen. Pokud se zjistí tato okolnost v poslední Finanční zprávě a částka, která se má ponížít, je vyšší než požadovaná částka, pak je vyžadováno vrácení přeplatku prostřednictvím Vedoucího partnera.

b. Příjmy není možné objektivně odhadnout předem (čl. 55 odst. 3)

⁹ Pojem „infrastruktura“ je nutné v této souvislosti chápat v širším pojetí, tj. nejen jako základní technickou infrastrukturu (dopravní, energetická, vodohospodářská, telekomunikační), ale jako jakékoliv stavby, zařízení, vybavení, které mají trvalý charakter, tj. jsou využívány v delším časovém období zpravidla překračujícím dobu realizace projektu.

V případě, že příjmy není možné odhadnout předem (viz výše), neprovádí příjemce při předložení projektové žádosti žádnou kalkulaci. Příjmy jsou vykazovány v průběhu realizace projektu a dalších 5 let po ukončení projektu a odečítány od způsobilých výdajů projektu. Přitom může také dojít k pozdějšímu vrácení již obdržené podpory.

Obecné pravidlo:

Příjemci jsou povinni vykazovat nově vzniklé čisté příjmy, které nebyly zohledněny při stanovení výše podpory z ERDF, také po dobu 5 let od ukončení realizace projektu, a to jak v případě, kdy byly příjmy odhadnuty předem, tak v případě, kdy příjmy předem odhadnuty nebyly. Příjemce dotace je povinen vrátit odpovídající část prostředků ERDF a národních prostředků, která se k těmto příjmům vztahuje.

Tabulka č. 1: Referenční období

Odvětví	Počet let
Silnice	25
Letiště	25
infrastruktura veřejných služeb	20
další služby/stroje	15
ICT (počítače, atp.)	3

2.6 Směnné kurzy

Projektový i Vedoucí partner musí předkládat Finanční zprávy příslušnému kontrolorovi v měně euro. Proto všichni partneři z České republiky přepočtou své náklady ze své národní měny na eura. Po kontrole příslušného kontrolora jsou tyto přepočtené hodnoty použity Vedoucím partnerem k vyplnění Žádosti o platbu.

V České republice: je výše výdajů v EUR přepočítána z národní měny na EUR kursem ECB platným v měsíci, kdy bude Finanční zpráva předkládána (kurs pro daný měsíc je určen jako kurs předposledního pracovního dne v předchozím měsíci – zveřejněný Evropskou komisí). Takže partner použije jeden směnný kurz pro všechny doklady zahrnuté v jedné Finanční zprávě.

V Rakousku: jsou užitá relevantní regionální pravidla (např. užití denních směnných kursů pro přepočet za den platby faktury zveřejněný Rakouskou národní bankou).

3. Seznam nezpůsobilých výdajů

1. výdaje bez přímého vztahu k projektu
2. výdaje nesplňující principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti
3. výdaje nevyhovující pravidlům časové způsobilosti uvedeným v bodě 2.1
4. výdaje s celkovým či převažujícím dopadem mimo programové území¹⁰
5. ta část pořizovací ceny pozemku, která je vyšší než 10% celkových způsobilých výdajů na projekt, nepovolil-li Řídící/Národní orgán v konkrétních případech procentuální sazbu vyšší pro projekty týkající se ochrany životního prostředí
6. ta část pořizovací ceny (u pozemků, staveb, použitého zařízení), která je vyšší než cena zjištěná znaleckým posudkem
7. výdaje na nákup pozemku, staveb a použitého zařízení (majetku), na které byla poskytnuta dotace z veřejných zdrojů v období posledních 5 let před registrací projektu
8. režijní (nepřímé) náklady, které se týkají všeobecného provozu organizace bez příčinné vazby na projekt
9. mzdové náklady zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu nepodílí
10. u zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu podílí, alikvotní část osobních nákladů, která neodpovídá pracovnímu vyřízení zaměstnance na daném projektu
11. ostatní výdaje na zaměstnance, ke kterým nejsou zaměstnavatelé povinni dle zvláštních právních předpisů (např. příspěvky na penzijní připojištění, jubilejní dary apod.)¹¹
12. výdaje na právní spory
13. správní a místní poplatky, které nemají přímou vazbu na přípravu a realizaci projektu
14. dary, sankční poplatky, pokuty a penále, případně další sankční výdaje, ať už sjednané ve smlouvách nebo vznikající z jiných příčin
15. úroky z úvěrů a půjček
16. DPH nebo její část, pokud existuje zákonný nárok na její odpočet
17. přímé daně¹², daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, daň dědická a darovací, silniční daň
18. clo
19. finanční leasing
20. poplatky za otevření a správu bankovního účtu, pokud není založen pouze pro účely realizace projektu

¹⁰ Programovým územím se myslí území vymezené v Operačním programu v kapitole 1.2.

¹¹ U organizací, které mají ze zákona stanoven povinný odvod do FKSP, je tento výdaj způsobilý.

¹² Výjimku tvoří daň z příjmu ze závislé činnosti, která je součástí uplatňovaných mzdových nákladů pracovníků podílejících se na projektu.

21. odměny členům statutárních orgánů vyplývající z titulu jejich funkce, tzn. z titulu výkonu činnosti statutárního orgánu
22. paušální režijní výdaje (nepřímé)¹³
23. odpis pohledávek
24. výdaje na audit projektu, pokud ve smlouvě/rozhodnutí není přímo stanovena povinnost takový audit provést
25. výdaje na reprezentaci kromě
 - (a) výdajů (např. za jídla a nápoje) v rámci Technické pomoci a
 - (b) výdajů na občerstvení, pohoštění uskutečněných partnerem, pokud jsou vynakládány v souladu s cíli projektu (např. občerstvení při školeních a seminářích)¹⁴
26. dodávky, které nevytvářejí ve vztahu k naplnění cílů projektu žádnou přidanou hodnotu - jedná se o případ, kdy dodavatel pouze zprostředkuje koupi zboží či služby, kterou mohl žadatel pořídit za stejných podmínek, ale za nižší cenu přímo od výrobce či poskytovatele služby
27. aktivity mimo podporované území, pokud nejsou přesně specifikovány v projektové žádosti a pokud nejsou schváleny Monitorovacím výborem¹⁵
28. mzdy (platy) přesahující rámec obvyklé¹² výše mezd (platů) pro jednotlivé profese v případě, že jsou práce prováděny na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti¹³
29. výdaje na publikace, pokud obsahují bezplatnou inzerci¹⁴

¹³ Způsobilé jsou: výdaje za pronájem prostor, nákup vody, paliv, internet, úklid a údržbu, telefonní poplatky, výdaje za energii, poštovné, kancelářské potřeby, které lze vyčíslit vhodnou metodou za použití základny prokazatelné a přiřaditelné pro projekt (např. pracovní hodiny za celkový rok, kancelářská plocha atd.).

¹⁴ Nezpůsobilé jsou ovšem vždy výdaje na alkoholické nápoje a tabákové výrobky.

¹⁵ Výjimkou mohou být případy, které nelze dopředu objektivně předpokládat, a jsou nezbytné pro stanovené cíle a aktivity projektu.

¹² zpravidla obvyklé v místě nebo v profesi

¹³ V České republice se postupuje dle regionální statistiky ceny práce viz <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydelky>. Informační systém je členěn dle jednotlivých krajů, přičemž zvolení příslušného kraje se řídí místem výkonu práce. Probíhá-li výkon práce na území více krajů, je zvolen ten kraj, v němž výkon práce převažuje. Při posuzování obvyklé výše mzdy (platu) se vychází z hodnoty mediánu pro hodinovou mzdu dané podskupiny zaměstnání, která nejlépe odpovídá sjednanému druhu práce dle regionální statistiky ceny práce. Pokud danou pracovní pozici nelze přiřadit k příslušné podskupině zaměstnání v regionální statistice ceny práce, použije se národní statistika (ISPV). Subjekt provádějící kontrolu způsobilosti výdajů může v odůvodněných případech s ohledem na specifika vykonávané činnosti schválit mzdu (plat) vyšší než je hodnota mediánu. Výše mzdy (platu) smí však činit max. dvounásobek hodnoty mediánu pro hodinovou mzdu dané podskupiny zaměstnání, která nejlépe odpovídá sjednanému druhu práce. V případě, že vykonávané práci neodpovídá dle výše uvedených statistik žádná pozice, má Národní orgán právo stanovit pro takovou práci max. limit, kterého může mzda (plat) dosahovat, přičemž NO vychází z průměrné roční hrubé mzdy v ČR při zohlednění specifík vykonávané práce.

¹⁴ Tj. pokud je inzerována konkrétní ekonomická činnost (nabízení konkrétních výrobků a služeb na trhu), která je přiřaditelná konkrétnímu subjektu (bez ohledu na jeho právní status či způsob financování). Výjimku tvoří případy, kdy inzerování konkrétních výrobků nebo služeb je přímo cílem projektu nebo přímo přispívá k naplnění cíle projektu, za podmínky, že všem subjektům, které v daném místě a čase inzerované výrobky nebo služby nabízejí, bude inzerce umožněna.

30. výdaje za nákup majetku a vybavení, odpisy majetku apod. pokud nejsou použity zcela pro účely projektu. V tomto případě lze nárokovat pro proplacení pouze alikvotní část pořizovací ceny/odpisů odpovídající výši jejího/jejich využití pro účely projektu
31. výdaje, které partner není schopen příslušnému Kontrolorovi doložit, ať již z pohledu jeho nezbytnosti v rámci projektu či oprávněnosti jeho výše
32. výdaje, které nebyly u partnera vedeny v účetnictví analyticky pro projekt a na dokladech nebylo jednoznačně uvedeno, ke kterému projektu se vztahují¹⁵
33. výdaje na aktivity projektu, které nesplnily pravidla publicity stanovené ve Smlouvě o poskytnutí prostředků ERDF
34. výdaje uskutečněné při realizaci projektu, kdy partner nedokázal vyvrátit porušení střetu zájmů
35. projektoví partneři nesmí být angažováni jako externí experti nebo dodavatelé/subdodavatelé

Dále následuje seznam nezpůsobilých výdajů pro partnery v České republice

36. výdaje, které byly vynaloženy v jiném období, než je uvedeno ve Finanční zprávě, i když splňovaly podmínky pro způsobilost
37. výdaje odpovídající svým vymezením kategorii „mimořádných nákladů“ (jedná se např. o opravu nákladů minulých účetních období, vyúčtování nároku zaměstnanců na odstupné při reorganizaci, odškodnění při pracovních úrazech, výdaje, kterými nájemce podle smlouvy uvádí po skončení nájmu najatou věc do předešlého stavu apod.)
38. věcné příspěvky ve formě poskytnutí pozemku, staveb, zařízení nebo surovin, poskytnutí neplacené dobrovolné práce nebo výzkumné/odborné činnosti bez nároku na odměnu, a to nad 10% celkových způsobilých výdajů daného partnera po odečtení příjmů, přičemž z toho nesmí neplacená dobrovolná práce nebo výzkumná/odborná činnost převýšit 5% celkových způsobilých výdajů daného partnera po odečtení příjmů. Ocenění neplacené práce dobrovolníků/výzkumné/odborné činnosti se stanoví dle informačního systému o průměrném výdělku¹⁶, přičemž max. cena nepřesáhne 150 Kč/hod. Ocenění ostatních věcných příspěvků kromě dobrovolné práce/výzkumné/odborné činnosti bude dle znaleckého

¹⁵ Povinnost vést analytické účetnictví projektu vzniká dnem registrace projektu.

¹⁶ Regionální statistika ceny práce viz <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydelky>. Informační systém je členěn dle jednotlivých krajů, přičemž zvolení příslušného kraje se řídí místem výkonu práce daného dobrovolníka. Pracuje-li dobrovolník na území více krajů, je zvolen ten kraj, v něm práce dobrovolníka převažuje. Při ocenění dobrovolné práce/ výzkumné/ odborné činnosti se

posudku v souladu s Metodickou příručkou ZV „Dokladování věcných příspěvků“ (kapitola 4.2.5).

39. nákup a odpisy osobních vozů
40. upomínkové předměty převyšující hodnotu 200 Kč/kus
41. upomínkové předměty do 200 Kč/kus, pokud nemají žádný význam z hlediska naplnění cíle projektu a rovněž pokud nejsou označeny v souladu s pravidly propagace EU
42. ceny v soutěžích převyšující hodnotu 500 Kč/kus
43. ceny v soutěžích do 500 Kč/kus, pokud nemají souvislost s daným projektem a pokud nejsou označeny v souladu s pravidly propagace EU
44. výdaje na kulturní a umělecké činnosti dodávané nebo zprostředkované externími subjekty, výjimkou jsou dodávky od nepodnikatelských subjektů¹⁷ sídlících v podporovaném území za podmínky, že fyzická osoba nebo právnická osoba přímo vykonávající tyto kulturní a umělecké činnosti mají též sídlo v podporovaném území a jimi dodávaná kulturní a umělecká činnost není hlavním zdrojem jejich příjmů¹⁸

Dále následuje seznam nezpůsobilých výdajů pro partnery v Rakousku:

45. výdaje na reprezentaci¹⁹
46. nezaplacené dílčí částky faktur (např. nárok na náhradu škody, garance, slevy atd.)
47. dobrovolná neplacená práce (netýká se Fondu malých projektů)
48. výdaje na honoráře umělců

nesmí překročit hodnota mediánu pro hodinovou mzdu dané podskupiny zaměstnání, která nejlépe odpovídá sjednanému druhu práce.

¹⁷ Jedná se o fyzické osoby nepodnikatele a právnické osoby, které vedou účetnictví v souladu s vyhláškou 504/2002, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví.

¹⁸ Toto musí dodavatel v případě potřeby odpovídajícím způsobem doložit (u výdaje za vystoupení zákovského hudebního souboru při základní umělecké škole není nutné dokládat, u honoráře za autorské čtení je nutno dokládat např. čestným prohlášením, kde uvede činnost, která je hlavním zdrojem jeho příjmů).

¹⁹ Např. květiny, dárky

Dodatečná vysvětlení

Sdílené výdaje

Co jsou sdílené výdaje a kdy mohou vzniknout?

Sdílené výdaje vznikají např. tehdy, kdy jeden z partnerů zajišťuje určitou společnou aktivitu (např. konferenci, internetové stránky, řízení projektu, dodávku služeb, zboží nebo prací apod.), která je nebo bude užívána dalšími partnery projektu, nebo kdy je účelné, aby jeden z partnerů jednal i za ostatní partnery. V takovém případě nastává situace, kdy doklady jsou vystaveny na jednoho z partnerů, a ten také musí provést úhradu všech příslušných výdajů. Protože se jedná o sdílené výdaje, je potřebné, aby každý partner nesl jemu náležející část.

V obecném případě lze provést přeúčtování příslušných výdajů jinému partnerovi. Pro případy projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů však tento obecný postup není možný, protože platí pravidlo, že každý partner musí mít veškeré své zaúčtované výdaje ve svém účetnictví. Toto pravidlo však při přeúčtování nelze splnit, neboť ostatní partneři nedisponují prvotními doklady. Navíc u společných projektů realizovaných několika partnery není z podstaty tohoto principu možné, aby partneři vystupovali jako vzájemní dodavatelé.

Proto je třeba, aby existoval přesně popsáný postup, který umožní uplatnění příslušných podílů sdílených výdajů u jednotlivých partnerů.

Postup:

1. Kontrolní místa Programu EÚS AT-CZ budou sdílené výdaje uznávat, pokud budou splněny níže uvedené podmínky a všechny další podmínky pro způsobilost výdajů a pokud tomu předem udělí příslušné Kontrolní místo Vedoucího partnera souhlas.

Podmínky jsou:

- a. dohoda mezi partnery, ze které bude vyplývat, o jaké sdílené výdaje se jedná a jakým způsobem budou výdaje rozděleny mezi jednotlivými partnery (např. Dohoda o spolupráci -případně jiná dohoda upravující sdílení výdajů mezi partnery);
- b. dopis od Vedoucího/projektového partnera, kde bude vyčíslen jeho podíl na sdílených výdajích a kolik má Vedoucí/projektový partner zaplatit (není-li už toto stanoveno v dohodě uvedené v písm. a.);

c. „certifikát na 100% sdílených výdajů“ vydaný příslušným kontrolorem daného Vedoucího/projektového partnera (tzn. oprávněným kontrolorem Vedoucího/projektového partnera, u něhož sdílené výdaje vznikly a byly zaplacený).

2. Finanční vypořádání sdílených výdajů bude provedeno tak, že partner, který vynaložil 100% výdajů a má je certifikované příslušným kontrolorem, vypočítá příslušný podíl na jednotlivé partnery a ty jim přeúčtuje (přefakturuje je). Příslušní partneři uhradí Vedoucímu/projektovému partneru tento podíl a v dalším období, za které je podávána zpráva, zahrnou svůj podíl na sdílených výdajích do Soupisky výdajů.

3. Projektoví partneři zaplatí jejich přefakturovaný podíl na sdílených výdajích příslušnému Vedoucímu/projektovému partnerovi a předloží tyto výdaje včetně dokladu o zaplacení Kontrolnímu místu ke kontrole za odpovídající období dle termínu zaplacení výdajů. Povinnost archivovat odpovídající dokumenty a podklady má partner, který původně vynaložil 100% sdílených výdajů.

4. Na tyto sdílené výdaje lze vystavovat „certifikáty“ pouze v předposledním monitorovacím období, aby mohli partneři uplatnit tyto certifikáty v rámci posledního monitorovací období.

Evidence změn ve Společných pravidlech způsobilosti

Změna č.	Předmět změny	Datum	Strana	Platnost
1.	2.3 Reference na jiný dokument upravující postup při zadávání veřejných zakázek	15.12.2008	str. 6-7	od 1.1.2007
2.	Upřesnění v kapitolách:	17.06.2009		od 1.1.2007
	1.3.2 Změna názvu oddělení MMR ČR		str. 3	„
	2. Forma dokumentů		str. 4	„
	2.1 Časová způsobilost výdajů, Poznámka pod čarou č. 4		str. 5	„
	2.3 Veřejné zakázky		str. 6	„
	3. Seznam nezpůsobilých výdajů č. 14		str. 9	„
	Poznámka pod čarou k č. 22		str. 9	„
	č. 25		str. 10	„
	Poznámka pod čarou k č. 30		str. 10	„
	č. 37, 38		str. 11-12	„
	Škrtnutí poznámky pod čarou k č. 41		str. 11	„
	Doplnění textu o sdílených výdajích		str. 13-14	„
	3. Seznam nezpůsobilých výdajů: body č. 42 a 43: stanovení hranice na 200 Kč/kus		str. 11	od 1.8.2009
3.	2.5 Příjmy: Aktualizace a popis možnosti využití příjmů jako zdroj vlastních prostředků pro financování	01.04.2010	str. 7 a dále	od 1.4.2010
	3. Seznam nezpůsobilých výdajů <ul style="list-style-type: none"> • poznámka pod čarou k č. 27 • změna č. 28 a změna příslušné poznámky pod čarou včetně doplnění nové poznámky pod čarou • č. 29 včetně poznámky pod čarou bez náhrady vymazáno • č. 32 včetně poznámky pod čarou bez náhrady vymazáno 		str. 11 a dále	„
4.	2.5 Příjmy: Aktualizace popisu kalkulace příjmů u projektů nad 1 mil. EUR	25.05.2011	str. 7-12	od 25.5.2011